

Opisywanie kwalifikacji rynkowej – formularz

Opis kwalifikacji rynkowej (nazwa kwalifikacji) **Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych.**

Materiał roboczy opracowywany przy wsparciu Zakładu ds. ZSK IBE

Zadanie 2: Wspieranie podmiotów zainteresowanych włączeniem do ZSK kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego, w tym kwalifikacji rynkowych.

Typ wniosku
Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK
Nazwa kwalifikacji <i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. a). Pełna nazwa kwalifikacji, która ma być widoczna w ZRK i być umieszczana na dokumencie potwierdzającym jej uzyskanie.</i> <i>Nazwa kwalifikacji (na ile to możliwe) powinna:</i> <ul style="list-style-type: none">- jednoznacznie identyfikować kwalifikację,- różnić się od nazw innych kwalifikacji,- różnić się od nazwy zawodu, stanowiska pracy lub tytułu zawodowego, uprawnienia,- być możliwie krótka,- nie zawierać skrótów,- być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.
Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych.
Skrót nazwy <i>Pole nieobowiązkowe.</i>
Nie dotyczy
Rodzaj kwalifikacji <i>Wskazanie, czy kwalifikacja jest: kwalifikacją pełną, czy kwalifikacją cząstkową.</i>
Kwalifikacja cząstkowa
Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji <i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.</i>
5

Krótką charakterystyka kwalifikacji oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. d). Wybrane informacje o kwalifikacji skierowane do osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji oraz do pracodawców, które pozwolą im szybko ocenić, czy dana kwalifikacja jest właśnie tą, której poszukują.

Krótką charakterystyka może odpowiadać na pytanie: „Jakie działania lub zadania jest w stanie podejmować osoba posiadająca daną kwalifikację?”.

Osoba posiadająca kwalifikację „Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych” doradza i wskazuje najlepsze rozwiązania w zakresie poprawy wyników ekonomicznych gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. Posiada ogólną wiedzę z zakresu branży rolnej. Zna otoczenie gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego oraz posiada wiedzę ekonomiczną. Potrafi analizować i ocenić sytuację ekonomiczną gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. Opracowuje plan optymalizacji ekonomicznej. Wyciąga wnioski z przeprowadzonych analiz i rekomenduje działania, poprawiające wynik finansowy gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego.

Osoba z potwierdzoną kwalifikacją może znaleźć zatrudnienie w gospodarstwach rolnych, przedsiębiorstwach rolnych, grupach producentów rolnych, spółdzielniach rolniczych.
Orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie kwalifikacji –1.000 zł.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. c). Przeciętna liczba godzin, które trzeba poświęcić na osiągnięcie efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji oraz na ich walidację (1 godzina = 60 minut).

W pierwszej kolejności warto ustalić orientacyjny nakład pracy dla poszczególnych zestawów efektów uczenia się. orientacyjny nakład pracy dla kwalifikacji odpowiada sumie nakładu pracy potrzebnego do uzyskania wyodrębnionych w niej zestawów efektów uczenia się.

160

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. f). Informacja na temat grup osób, które mogą być szczególnie zainteresowane uzyskaniem danej kwalifikacji, np. osoby zarządzające nieruchomościami, specjaliści z zakresu telekomunikacji, kobiety powracające na rynek pracy.

Kwalifikacja kierowana jest do właścicieli gospodarstw i przedsiębiorstw rolnych, managerów rolnych, doradców rolnych z wykształceniem wyższym rolniczym i/lub wyższym ekonomicznym (dopuszczalny jest poziom licencjatu). liderów grup producentów rolnych, prezesów spółek rolnych, a także osób działających w obszarze rolnictwa, które nie mają potwierdzonych kwalifikacji w zakresie optymalizacji wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych oraz techników ekonomistów, którzy chcieliby dalej się rozwijać.

Doradcy rolni będą mogli zdobywać takie kwalifikacje czy uprawnienia poprzez szkolenia i egzaminy lub na studiach podyplomowych.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Pole nieobowiązkowe. Kwalifikacje pełne i cząstkowe, które musi posiadać osoba ubiegająca się o kwalifikację, by przystąpić do procesu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.

Kwalifikacja pełna na poziomie 4 PRK.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. g). Określenie (w razie potrzeby) warunków, które musi spełniać osoba, aby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia).

Podczas określania tych warunków warto mieć na uwadze, że nie są one tożsame z warunkami zatrudnienia (np. ważnymi badaniami lekarskimi). Doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek jedynie w uzasadnionych przypadkach – kompetencje wynikające z praktyki zawodowej powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.

Wskazane warunki przystąpienia do walidacji powinny być możliwe do zweryfikowania.

Brak

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. i). Wykazanie, że kwalifikacja odpowiada na aktualne oraz przewidywane potrzeby społeczne i gospodarcze (regionalne, krajowe, europejskie).

Możliwe jest odwołanie się do opinii organizacji gospodarczych, trendów na rynku pracy, prognoz dotyczących rozwoju technologii, a także strategii rozwoju kraju lub regionu.

Potrzeba wprowadzenia kwalifikacji wynika z konieczności profesjonalizacji działalności rolniczej. Najbardziej powszechnym problemem polskich gospodarstw rolnych jest brak profesjonalnego wsparcia w zakresie analizy wyników produkcyjno-ekonomicznych oraz finansowych. Badania naukowe wskazują na potrzebę takiego wsparcia [1, 2]. Brak przeprowadzania przez rolnika szczegółowych analiz ekonomicznych prowadzi do błędnego typowania m.in. przyczyn osiągnięcia niesatysfakcjonujących wyników finansowych. Problem ten dotyczy zarówno małych, jak i dużych gospodarstw, chociaż w przypadku większych znacznie szybciej zachodzi proces profesjonalizacji w zarządzaniu. Odpowiedzią na takie problemy może być potwierdzenie kwalifikacji „Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych”.

Potencjalne zapotrzebowanie na kwalifikację jest ogromne. Polska należy do najsilniejszych państw w Europie pod względem rolnictwa [3]. Pod koniec 2016 roku liczba gospodarstw rolnych w Polsce wyniosła ok. 1410,7 tys. [4]. Ponad ¾ ogółu z nich (ok. 1066,5 tys.) to gospodarstwa produkujące na rynek (sprzedaż 50% wytworzonej produkcji i więcej), a 2/3 (945,3 tys.) głównie na sprzedaż. [4]. Wyniki te wskazują na potencjał zapotrzebowania na kwalifikacje, gdyż gospodarstwa produkujące na rynek muszą na bieżąco śledzić zmiany dokonujące się w otoczeniu i pod tym kątem optymalizować wyniki ekonomiczne. Wiedza na temat optymalnych wyników finansowych gospodarstw jest kluczowa dla uzyskania przewagi konkurencyjnej na rynku, czy też możliwości rozwojowych gospodarstw i przedsiębiorstw (podejmowanie inwestycji, zaciąganie kredytów, korzystanie ze wsparcia unijnego itp.). Potwierdzają to badania Kulawika i Wieliczko, które wskazują, że optymalny potencjał finansowy gospodarstw jest jedną z wielu determinant konkurencyjności w rolnictwie. Poprawa tego potencjału zwiększa konkurencyjność i utrwala przewagę pochodzącą z tego tytułu, z kolei spadek potencjału finansowego skutkuje pogorszeniem konkurencyjności [5]. Wynika z tego, że optymalizacja wyników finansowych prowadzi do uzyskania przewagi konkurencyjnej, którą będą chciały utrzymać gospodarstwa produkujące na rynek.

Odbiorcą kwalifikacji mogą być gospodarstwa wielkoobszarowe, których liczba z roku na rok wzrasta. W latach 1996-2013 wzrosła ona ponad 3-krotnie, z poziomu 3 364 w 1996 roku do poziomu 11 077 w 2013 roku, co stanowiło ok. 0,8% wszystkich gospodarstw rolnych w Polsce [6]. Gospodarstwa te zasiewają ok. 20% powierzchni gruntów ornych i całość swojej produkcji dostarczają na rynek.

Gospodarstwa te stanowią ważną grupę potencjalnych odbiorców omawianej kwalifikacji, na co mogą wskazywać wyniki badań Adamskiego, który zauważa, że optymalizacja prowadzi do poprawy sytuacji dochodowej gospodarstw rolnych, co szczególnie widoczne jest w gospodarstwach wielkoobszarowych, w których nawet niewielkie zmiany ze względu na dużą skalę produkcji mogą skutkować znacznymi zmianami w wielkości wyniku finansowego [6].

Grupę odbiorców usług świadczonych przez osoby posiadające przedmiotową kwalifikację mogą stanowić również gospodarstwa owocowo-warzywne produkujące na rynek, których liczba w roku 2016 wyniosła w liczbach bezwzględnych 171 831, co stanowiło ok. 12% ogółu gospodarstw rolnych [3]. Odbiorcami mogą być również gospodarstwa korzystające ze wsparcia na inwestycje z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. W 2016 roku z wsparcia tego skorzystało ok. 742,8 tys. podmiotów, co stanowiło ok. 54% ogółu wszystkich gospodarstw w Polsce [3].

Zainteresowanie kwalifikacją mogą wykazywać także Spółki Rolne Skarbu Państwa, których liczba w roku 2017 wyniosła 41, w tym: spółki hodowli roślin – 8, spółki hodowli zwierząt – 19, spółki hodowli koni i stada ogierów – 14 [7]. Zapotrzebowanie to wynika z faktu, iż spółki te oprócz działań misyjnych muszą brać również pod uwagę rachunek ekonomiczny. Innymi słowy, muszą być podmiotami spełniającymi ważne zadania z punktu widzenia polityki rolnej państwa, a przy tym muszą być także silne ekonomicznie, aby skutecznie pokrywać koszty hodowli.

Zainteresowanie usługami świadczonymi przez osoby posiadające kwalifikację mogą wykazywać również gospodarstwa rolne prowadzone w formie spółek kapitałowych, które 100% swojej produkcji produkują na rynek. Liczba spółek kapitałowych prowadzących działalność rolną w latach 2004-2015 wzrosła prawie dwukrotnie. Od 3876 spółek w 2004 roku do 6 945 spółek w 2015 roku [8].

O potrzebie wprowadzenia kwalifikacji świadczy słaba w porównaniu do innych grup zawodowych sytuacja dochodowa gospodarstw rolnych, która wynika ze specyfiki polskiego rolnictwa. Badania przeprowadzone na grupie gospodarstw FADN za lata 2009-2013 wskazują, że gospodarstwa reprezentujące grupy dochodowe od 1-20 ha UR w roku 2013 nie osiągały dochodu parytetowego. Najgorsza sytuacja wystąpiła w gospodarstwach małych (od 5 do 10 ha UR), w których dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego stanowił niespełną połowę (48%) średniego wynagrodzenia netto w gospodarce narodowej. Najlepszą sytuację dochodową w porównaniu do średnich wynagrodzeń w gospodarce narodowej mają gospodarstwa największe obszarowo (od 50-300 ha UR). Ich dochody w roku 2013 były ponad trzykrotnie wyższe od dochodu parytetowego. [9]. Wyniki te wskazują, że należy szukać rozwiązań, które zwiększyły efektywność produkcji rolniczej i wpłynęłyby na poprawę wyników finansowych gospodarstw. Posiadanie wiedzy z zakresu optymalizacji ekonomicznej jest istotne dla właścicieli mniejszych gospodarstw rolnych, dywersyfikujących swoją działalność. Mogą być oni zainteresowani kwalifikacją. Badania Janek-Kowalskiej wskazują, że poprawa efektywności produkcji może odbywać się poprzez optymalizację wyników ekonomiczno-finansowych (m.in. poprzez zmianę cen, obniżkę kosztów) [10], co potwierdza potrzebę wprowadzenia opisywanej kwalifikacji. Potwierdzają to również analizy Sulewskiego i Wąsa, którzy udowadniają, że istnieje możliwość poprawy sytuacji dochodowej gospodarstw poprzez optymalizację. Z ich badań wynika, że wzrost dochodu w gospodarstwie mlecznym wskutek optymalizacji wyniósł 23% (bez optymalizacji 1%), a w roślinnym 33% (bez optymalizacji 24%)[11]. Zauważają oni również, że optymalizacja struktury produkcji prowadzi nie tylko do poprawy wyniku finansowego, ale również powoduje zmniejszenie znaczenia dopłat bezpośrednich w tworzeniu dochodów [11]. Problem jest istotny bowiem w najnowszej perspektywie WPR możemy spodziewać się ograniczenia dopłat bezpośrednich w gospodarstwach. Badania wskazują, że gospodarstwa najmniejsze o powierzchni do 10 ha UR w latach 2009-2013 nie mogłyby funkcjonować bez korzystania z płatności bezpośrednich. W jednostkach tych w zasadzie całość dochodu pochodziła z dopłat bezpośrednich. W pozostałych grupach obszarowych powyżej 10 ha UR udział dopłat kształtował się na poziomie 24-33% w 2010 r. i 35-45 w 2015 r. [9]. Pomoc doradców w zakresie optymalizowania wyniku finansowego może stanowić istotne wsparcie dla nowych działań PROW, przygotowywania biznes planów pod kredyty i środki pochodzące z PROW.

Z danych GUS wynika, że ze wsparcia PROW 2014-2020 skorzystało w 2016 roku 742 855, co stanowiło ok. 54% ogółu wszystkich gospodarstw w Polsce. Są to potencjalni odbiorcy usług osób posiadających kwalifikację z zakresu optymalizacji wyników ekonomicznych. ze względu na

konieczność sporządzania corocznych raportów na potrzeby banków i instytucji finansujących na temat sytuacji finansowej gospodarstwa

Uzyskaniem kwalifikacji będą zainteresowani m.in. doradcy rolniczy zatrudnieni obecnie w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego. Liczba takich osób w roku 2016 wyniosła 3 290 [12]. Zainteresowanie kwalifikacją mogą wykazywać również absolwenci szkół rolniczych. W roku akademickim 2016/2017 rolnicze szkoły wyższe ukończyło 6 999 osób [13].

Reasumując potwierdzeniem swoich kompetencji będą zainteresowani absolwenci szkół, poszukujący pracy/zatrudnienia w obszarze doradztwa. Będą to osoby ubiegające się o pracę w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, bankowości – w bankach oferujących produkty, w tym kredyty, dla rolników czy osoby planujące rozpoczęcie lub prowadzące własną działalność gospodarczą w obszarze doradztwa rolniczego. Posiadanie potwierdzenia swoich kwalifikacji będzie dodatkowym atutem przy zatrudnieniu czy rozmowie z potencjalnymi klientami niezależnych doradców.

[1] Gębska M., Filipiak T. [2006]: Podstawy ekonomiki i organizacji gospodarstw rolniczych. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.,

[2] Rachwał P. [2017]: Ocena ekonomiczno-finansowa towarowych gospodarstw rolnych w ujęciu regionalnym. Problemy drobnych gospodarstw rolnych. Nr 2. 2017.

[3] Poczta W. (red. nauk.) [2013]: Gospodarstwa rolne w Polsce na tle gospodarstw Unii Europejskiej – Wpływ WPR, GUS, Warszawa.

[4] GUS [2017]: Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2016 r., Informacje i opracowania Statystyczne, Warszawa.

[5] Kulawik J., Wieliczko B. [2012]: Wybrane finansowe aspekty konkurencyjności rolnictwa, Zagadnienia Ekonomiki Rolnej. vol. 333 (4), Warszawa.

[6] Adamski M. [2017]: Zmiany w efektywności funkcjonowania gospodarstw wielkoobszarowych w Polsce w latach 2011-2013 a ich forma prawno-organizacyjna, Roczniki Naukowe Ekonomiki Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich 104, z. 2, Warszawa.

[7] Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, www.kowr.gov.pl

[8] Roczniki statystyczne GUS 2005-2016

[9] Pałowska-Tyszko J. [2015]: Sytuacja dochodowa rodzinnych gospodarstw rolnych na podstawie FADN na tle innych grup zawodowych, praca zbiorowa pod red. M. Podstawka, Ekonomiczne i prawne mechanizmy wspierania rolnictwa rodzinnego, Wydawnictwo KSOW, Warszawa.

[10] Janek-Kowalska I. [2015]: Kluczowe kierunki optymalizacji kosztów w procesie restrukturyzacji polskich przedsiębiorstw górniczych. Przegląd organizacji nr 4/2015.

[11] Sulewski P., Wąs A. [2008]: Gospodarstwa wielkoobszarowe w różnych scenariuszach uwarunkowań ekonomicznych w perspektywie 2013 – studium przypadku. Roczniki Nauk Rolniczych, Seria G, T. 95. z.1. Warszawa.

[12] orka2.sejm.gov.pl

[13] Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2017/2018 15.06.2018 r. (dane wstępne), GUS

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. k). Wyjaśnienie, czym kwalifikacja różni się od wybranych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Punktem odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto wskazanie kwalifikacji wpisanych do ZRK, które zawierają co najmniej jeden taki sam zestaw efektów.

Brak kwalifikacji o zbliżonym charakterze.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. j). Omówienie perspektyw zatrudnienia i dalszego uczenia się, najistotniejszych z punktu widzenia rozwoju osobistego i zawodowego osób zainteresowanych

uzyskaniem kwalifikacji.

Możliwe jest wskazanie przykładowych stanowisk pracy, na które będzie mogła aplikować osoba posiadająca daną kwalifikację.

Osoba, która uzyska kwalifikację, może pracować w działach ekonomicznych bądź na samodzielnych stanowiskach wspomagających kierowników gospodarstw rolnych, przedsiębiorstw rolnych, grup producentów rolnych, spółdzielniach rolniczych. Osoba z potwierdzoną kwalifikacją może znaleźć zatrudnienie na stanowiskach: kierownika gospodarstwa rolnego, ekonomicznego doradcy rolnego, ekonomisty rolnego, specjalisty ds. sprzedaży produktów rolnych.

Właściciele gospodarstw rolnych posiadając kwalifikację „Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych” nabytą wiedzę mogą wspierać prowadzoną przez siebie działalność jak również doradzać innym gospodarstwom w tym zakresie.

W zależności od obranej ścieżki kariery uzyskanie kwalifikacji może być punktem wyjścia do uzyskania innych kwalifikacji z zakresu rolnictwa.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. h). Określenie wymagań stanowiących podstawę do przeprowadzania walidacji w różnych instytucjach. Wymagania powinny dotyczyć:

- *metod stosowanych w walidacji – służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;*
- *osób projektujących i przeprowadzających walidację;*
- *sposobu prowadzenia walidacji oraz warunków organizacyjnych i materialnych, niezbędnych do prawidłowego prowadzenia walidacji.*

Wymagania dotyczące walidacji mogą być wskazane dla pojedynczych zestawów efektów uczenia się lub dla całej kwalifikacji.

Wymagania mogą być uzupełnione o dodatkowe wskazówki dla instytucji oraz osób projektujących i przeprowadzających walidację, a także dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji.

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

Weryfikację przeprowadza się w dwóch częściach: teoretycznej i praktycznej. W procesie weryfikacji efektów uczenia się dopuszcza się wyłącznie następujące metody: test wiedzy oraz studium przypadku i rozmowę z komisją. Zestaw efektów uczenia się nr 1 walidowany jest za pomocą testu wiedzy. Zestaw efektów uczenia się nr 2 i 3 walidowany jest za pomocą studium przypadku połączonego z rozmową z komisją. Studium przypadku polega między innymi na: wykonaniu obliczeń, interpretacji wyników oraz sporządzenia planu optymalizacji wyników ekonomicznych w gospodarstwie i przedsiębiorstwie rolnym.

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację przeprowadza komisja walidacyjna. W skład komisji wchodzi minimum 3 osoby. Komisja łącznie musi spełniać wszystkie trzy kryteria.

Każdy z członków musi posiadać:

- wykształcenie wyższe

- 5-letni staż pracy w obszarze rolnictwa zdobyty w okresie 10 lat poprzedzających powołanie do komisji walidacyjnej,
- doświadczenie w opracowywaniu planów rozwoju gospodarstwa, optymalizacji ekonomicznych, planów restrukturyzacji gospodarstw (min. 2).

Ponadto jeden z członków komisji jest autorem min. 3 publikacji naukowych lub branżowych z obszaru ekonomiki rolnictwa.

Doświadczenie zawodowe powinno być potwierdzone odpowiednimi dokumentami, np. świadectwem pracy, umową zleceniem /o dzieło, kontraktem, zaświadczeniem, oświadczeniem w przypadku prowadzenia własnej działalności gospodarczej, referencjami.

1.3. Sposób organizacji i warunki materialne

Instytucja certyfikująca musi zapewnić odpowiednie warunki do indywidualnej pracy kandydatów w ciszy. Ponadto instytucja certyfikująca zapewnia:

- Komputer z dostępem do Internetu, pakietem biurowym i arkuszami kalkulacyjnymi.
- Przykładową dokumentację finansową przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego (tj. rejestr VAT, sprawozdania finansowe- bilans, rachunek zysków i strat, informację dodatkową).
- Opis gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić możliwość wglądu do prac egzaminacyjnych oraz możliwość odwołania się od decyzji instytucji walidującej.

Jeżeli instytucja certyfikująca prowadzi szkolenia z zakresu kwalifikacji, wówczas członkowie komisji walidacyjnej nie mogą prowadzić weryfikacji posiadania efektów uczenia się przez osoby, które uczestniczyły w szkoleniach przez nich prowadzonych.

2. Identyfikowanie i dokumentowanie.

Nie określa się warunków identyfikowania i dokumentowania.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Jeśli ustanowiono w danym sektorze lub branży Sektorową Ramę Kwalifikacji, to wypełnienie tego pola jest obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Podaj propozycję odniesienia do poziomu odpowiednich Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli są one włączone do ZSK.

Nie dotyczy.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1) lit. a). Zwięzła, ogólna charakterystyka wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK, w szczególności odpowiadać na pytania o przygotowanie osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania w warunkach mniej lub bardziej przewidywalnych, wykonywania działania o różnym poziomie złożoności, podejmowania określonych ról w grupie, ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki działań (własnych lub kierowanego zespołu).

Posiadacz kwalifikacji „Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych” posługuje się wiedzą z zakresu branży rolnej. Analizuje procesy produkcyjne w różnych typach gospodarstw i przedsiębiorstwach rolnych, np. w zakresie

wydajności pracowników i stosowanych technologii produkcji roślinnej zwierzęcej i innych. Osoba posiadająca ww. kwalifikację jest przygotowana do określenia wpływu różnych jednostek otoczenia na funkcjonowanie gospodarstw i przedsiębiorstw rolnych. Na podstawie zidentyfikowanych czynników ryzyka powstających w gospodarstwie i przedsiębiorstwie rolnym rekomenduje zmiany w strukturze działalności produkcyjnej i zasobach. W ramach powierzonych jej zadań współpracuje z kierownictwem gospodarstw i przedsiębiorstw rolnych.

Osoba posiadająca kwalifikację „Doradztwo w zakresie optymalizowania wyników ekonomicznych w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych” jest gotowa do opracowania planu poprawy i optymalizacji wyniku ekonomicznego w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych. Identyfikuje ograniczenia doboru działalności w gospodarstwie, a następnie opracowuje optymalną strukturę produkcji w gospodarstwie rolnym. Opracowuje plan zasobów czynników produkcji (ziemia, praca, kapitał) dostosowany do potencjału rozwoju gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. Osoba posiadająca ww. kwalifikację przedstawia kierownictwu jednostek opracowane warianty wyniku finansowego z uwzględnieniem przygotowanych scenariuszy przyszłej działalności.

Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się

Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.

Nazwa zestawu powinna:

- *nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,*
- *być możliwie krótka,*
- *nie zawierać skrótów,*

gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.

1. Posługiwanie się wiedzą z zakresu branży rolnej. 40 h 4 PRK
2. Ocenianie kondycji finansowej gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. 60 h 5 PRK
3. Opracowywanie planu optymalizacji gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. 60 h 5 PRK

Poszczególne efekty uczenia się w zestawach

Zestaw efektów uczenia się to wyodrębniona część efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji. Poszczególne efekty uczenia się powinny być wzajemnie ze sobą powiązane, uzupełniające się oraz przedstawione w sposób uporządkowany (np. od prostych do bardziej złożonych).

Poszczególne efekty uczenia się są opisywane za pomocą: umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) oraz kryteriów weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędną wiedzę i kompetencje społeczne.

Poszczególne efekty uczenia się powinny być:

- *jednoznaczne – niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzenie walidacji, których wyniki będą porównywalne, oraz dające możliwość odniesienia do poziomu PRK,*
- *realne – możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których dana kwalifikacja jest przewidziana,*

- możliwe do zweryfikowania podczas walidacji,
- zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.

Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. „rozróżnia”, „uzasadnia”, „montuje”).

Zestaw efektów uczenia się:	1. Posługiwanie się wiedzą z zakresu branży rolnej.
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
a) Charakteryzuje gospodarstwo rolne i przedsiębiorstwa rolne.	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje różnice między gospodarstwem rolnym a przedsiębiorstwem rolnym. • Omawia typy produkcyjne gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw rolnych. • Wskazuje różnice i powiązania między produkcją roślinną i produkcją zwierzęcą w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych. • Omawia procesy produkcyjne w gospodarstwach rolnych i przedsiębiorstwach rolnych. • Omawia zasoby czynników produkcji (ziemia, praca, kapitał).
b) Charakteryzuje otoczenie gospodarstwa rolnego i przedsiębiorstwa rolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia uwarunkowania prawne działalności rolniczej. • Wymienia i klasyfikuje czynniki ryzyka powstające w gospodarstwie rolnym i przedsiębiorstwie rolnym. • Wskazuje i omawia instytucje otoczenia. • Wymienia bazy i źródła informacji z zakresu ekonomiki rolnictwa (np. FADN, GUS, ODR).
Zestaw efektów uczenia się:	2. Ocenianie kondycji finansowej gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
a) Charakteryzuje podstawowe pojęcia księgowe i ekonomiczne występujące w gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia dokumenty potrzebne do oceny kondycji finansowej gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego. • Omawia podstawowe kategorie wynikowe i kryteria ich klasyfikacji (koszty, przychody, zyski, straty). • Omawia pojęcia przychodów i wpływów oraz kosztów i wydatków. • Omawia miejsca powstawania przychodów i kosztów.
b) Analizuje dokumenty finansowe	<ul style="list-style-type: none"> • Kwalifikuje przychody gospodarcze (operacyjne, finansowe). • Kwalifikuje koszty stałe ze względu na źródła ich powstawania (ogólnogospodarcze oraz ogólnoprodukcyjne). • Kwalifikuje koszty zmienne na poziomie poszczególnych działalności rolniczych (produktów).
c) Ocenia kondycję	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje, opisuje i oblicza wynik finansowy gospodarstwa. • Analizuje strukturę i dynamikę zmian sprawozdań finansowych.

finansową w oparciu o dokumenty finansowe	<ul style="list-style-type: none"> • Wylicza i interpretuje wskaźniki kondycji finansowej.
Zestaw efektów uczenia się:	3. Opracowywanie planu optymalizacji gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego.
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
a) Optymalizuje strukturę produkcji	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje zasoby czynników produkcji znajdujące się w gospodarstwie (ziemia, praca, kapitał). • Rozpoznaje otoczenie gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego (np. dostępność kapitału, rynki zbytu, ograniczenia naturalne i prawne). • Wskazuje działalności możliwe do wprowadzenia po rozpoznaniu zasobów i otoczenia. • Optymalizuje przychody i koszty z poszczególnych działalności z uwzględnieniem czynników ryzyka w oparciu o dokumenty finansowe. • Oblicza nadwyżki bezpośrednie z poszczególnych działalności produkcji roślinnej, zwierzęcej i pozostałych w oparciu o dokumenty finansowe. • Dokonuje wyboru działalności według wyliczonych nadwyżek bezpośrednich z uwzględnieniem ograniczeń i czynników ryzyka w oparciu o dokumenty finansowe.
b) Opracowuje kierunki rozwoju gospodarstwa rolnego	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnia informacje z baz danych (np. FADN, GUS, ODR, IUNG) przy opracowywaniu kierunków rozwoju gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego oraz uzasadnia ich dobór. • Analizuje potrzeby inwestycji dostosowane do prowadzonej działalności. • Przedstawia możliwości wystąpienia ryzyka w działalności rolniczej (wskazuje obszary działalności w których mogą wystąpić ryzyka). • Wskazuje scenariusze rozwoju gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego (krótkoterminowe, długoterminowe) na podstawie przeprowadzonych analiz. • Ocenia potencjał gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego oraz perspektywy jego rozwoju.
c) Opracowuje plan optymalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje cele ekonomiczne gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego (np. krótko i długoterminowe). • Dobiera zasoby czynników produkcji (ziemia, praca, kapitał) do realizacji założonego celu ekonomicznego. • Przygotowuje plan/plany działalności gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego (scenariusz) dostosowany do jego potencjału rozwoju wykorzystując zebrane informacje. • Przedstawia warianty wyniku finansowego przy uwzględnianiu przygotowanych scenariuszy przyszłej działalności. • Sporządza plan optymalizacji wyników ekonomicznych gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolnego zawierający przynajmniej analizę zasobów, analizę otoczenia, dobór działalności, wynik finansowy, proponowane kierunki zmian.
Wnioskodawca	

<p><i>Pole obowiązkowe (art. 83 ust. 1 pkt 7). Z listy rozwijanej w formularzu w ZRK należy wybrać podmiot wnioskodawcy.</i></p>
<p>DF sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.</p>
<p>Minister właściwy</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 16 ust. 1). Należy wskazać odpowiedniego ministra, który zdaniem wnioskodawcy jest właściwy do rozpatrzenia wniosku i po włączeniu kwalifikacji do ZSK powinien odpowiadać za kwalifikację.</i></p>
<p>Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.</p>
<p>Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). W przypadku kwalifikacji nadawanej na czas określony wskaż, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności kwalifikacji oraz określ warunki, jakie muszą być spełnione, aby ważność dokumentu została przedłużona.</i></p>
<p>Certyfikat ważny jest przez 5 lat. W celu przedłużenia ważności certyfikatu konieczne jest złożenie dokumentów poświadczających podnoszenie kwalifikacji np. udział w szkoleniach z zakresu ekonomiki rolnictwa (co najmniej 30 godz. zegarowych w ciągu ostatnich pięciu lat).</p>
<p>Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). Np. dyplom, świadectwo, certyfikat, zaświadczenie.</i></p>
<p>Certyfikat.</p>
<p>Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. e). Podaj, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji. Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać "Nie dotyczy".</i></p>
<p>Nie dotyczy.</p>
<p>Kod dziedziny kształcenia</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt. 7). Kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.).</i></p>
<p>6.</p>
<p>Kod PKD</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).</i></p>
<p>70.22.Z</p>